

ደ ሐ ሠ ጸ ፆ ሐ

ጸሐፊዎች ለጥንታዊው ጥንታዊው ጥንታዊው ጥንታዊው

BAŠĆINA

Glasilo Društva prijatelja glagoljice

BROJ 1

PROSINAC 1993. – SIJEČANJ 1994.

ደጋፊዎች ጸሐፊዎች

ሐ	A	1	ደ	D	30	ፆ	F	500
ደ	B	2	ጸ	K	40	ሐ	H	600
ወ	V	3	ሠ	L	50	ሠ	(O)	700
ጸ	G	4	ሠ	M	60	ሠ	(Š)Ć	800
ሠ	D	5	ፆ	N	70	ሠ	C	900
ፆ	E	6	ሠ	O	80	ሐ	Č	1000
ሠ	Ž	7	ሐ	P	90	ሐ	Š	
ሐ	Dz	8	ሐ	R	100	ሐ	I (poluglas)	
ሐ	Z	9	ሐ	S	200	ሐ	JA, (I)JE	
ሐ	(I)	10	ሐ	T	300	ሐ	Ju	
ጸ	I	20	ሐ	U	400	ሐ	J	

ደጋፊዎች - ZAGREB

POZDRAV ČITATELJIMA

Dragi prijatelji glagoljice!

U Vašim je rukama prvi broj "P R I J A T E L J I - Baščine". Listu je svrha, kako već i samo ime kazuje, promicati poznavanje hrvatske glagoljske kulture i - dakako - promicati poznavanje i uporabu glagoljice. Da bi štivo bilo zanimivo i prihvativo za što širi krug čitatelja, te da svatko nađe nešto zgodno za se, predvidjeli smo raznovrsne rubrike: originalne glagoljske tekstove s tumačenjima, povijesne prikaze o glagoljici i glagoljaštvu, književne tekstove, zanimivosti iz bliza i daleka, enigmatiku, dopise čitatelja, obavijesti... U tom ćemo se nastojati držati gesla: "Latinicom o glagoljici, glagoljicom o svemu drugom". Nadamo se, da će "Baščina" doprinesti potpunijem ostvarivanju svrhe našega Društva, u čemu očekujemo i Vašu pomoć - sudjelovanjem i potporom.

Na pragu smo nove 1994. godine. O osnutku i djelovanju našeg Društva u protekloj godini možete pročitati u tajnikovu izvješću. U obavijestima su pak najavljene neke aktivnosti Društva za iduću godinu. Želja nam je, da u 1994. godini djelatnost Društva bude još življa, bogatija i uspješnija, da što više naših suvremenika osjeti radost druženja s glagoljskom baštinom. Kao što je starogrčka kultura u temelju europske kulture, tako je i glagoljaška baština istaknuto izvoriste hrvatske kulture. Poznavanje te baštine bitna je sastavnica cjelovite naobrazbe hrvatskoga čovjeka. Založimo se stoga, da glagoljica bude rado primljena u našem domu i u našoj školi, da u javnom životu zadobije mjesto, koje joj pripada u duhovnoj obnovi hrvatskoga društva. To je naš program, to je i svrha našeg Društva.

U božićnom smo vremenu, koje nam govori o tajni susreta i prožimanja božanskog i ljudskog. S glagoljaškim evandjeoskim poklikom "СЛАВА БОГУ НА ВИСИНИ И НА ЗЕМЉИ МИР ЛЈУДИМА ДОБРЕ ВОЉЕ" - Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje - čestitam u ime Ravnateljstva DPG svim čitateljima i svim članovima Društva Božić i Novo Ljeto 1994.

Vladimir Čepulić, urednik

245

Izdavač: Društvo prijatelja glagoljice - Zagreb, Strossmayerov trg 4, Matica hrvatska
 Uredništvo: Vlatko Bilić, Josip Bratulić, Vladimir Čepulić, Mato Marčinko, Darko Žubrinčić
 Glavni i odgovorni urednik: Vladimir Čepulić
 Fax. 629-946
 Rukopisi se ne vraćaju.

Inicijal slova H na naslovnoj stranici izradila je Jadranka Ostić.

GLAGOLJICA U DUHOVNOSTI I KULTURI HRVATSKOGA NARODA

Svaki je narod određen jezikom, pismom, svojom poviješću i prostorom koji nastava. Jezik, pismo, povijest i životni prostor – to su temeljne odrednice nekog naroda.

Glagoljica je pismo Konstantina Ćirila Filozofa koje je on namijenio svim Slavenima. To je pismo on, po Božjem nadahnuću, izumio prije puta u Moravsku, 863. godine. Nakon protjerivanja Metodovih učenika iz Moravske (885.) i nakon što su slavenski pravoslavni narodi prihvatili grčko pismo, koje danas nazivamo ćirilicom, glagoljici se životni prostor među Slavenima suzio i tijekom narednih stoljeća sve više sužavao, te ona konačno ostaje trajno prisutna jedino u hrvatskome narodu, a i to na manjem dijelu hrvatskoga nacionalnog prostora. Unatoč činjenici da se prostor Ćirilovu pismu, glagoljici, suzio na Istru, Kvarnerske otoke, Liku i Krbavu, Zadar i njegovo zaleđe do Splita, uključujući na poseban način i Poljica (u liturgijskoj upotrebi), glagoljica je snažno prisutna u hrvatskoj duhovnosti i kulturi od X. stoljeća do kraja XVI. stoljeća, a svojim potisnutim životom i dalje do naših dana. Upravo u naše dane svjedoci smo snažnog interesa za glagoljicu, ne samo među stručnjacima za našu kulturnu povijest, nego i među svima ljubiteljima kulturne prošlosti hrvatskoga naroda.

Glagoljica je kao pismo savršeno prenijela glasovne odlike slavenskoga jezika koji su Sveta Braća oblikovala kao prvi slavenski kulturni (bogoslužni), kulturni i književni jezik. Glagoljica je bila dragocjena posuda koja je čuvala narav jezika, jednako u ćirilometodsko vrijeme kao i kasnije među Hrvatima. Ona je pismo svetih knjiga: homilijara, lekcionara, misala i brevijara, ali i književno-umjetničkih ostvaraja, pjesama, legendâ, romana i pravnih tekstova. Posuda koja je čuvala sve odlike hrvatskoga jezika kako se razvijao od Bašćanske ploče do prve tiskane hrvatske knjige, glagoljskog Misala iz 1483. godine! To je pismo, vjerojatno u XIII. stoljeću, bilo pripisano sv. Jeronimu, crkvenom naučitelju, prevoditelju Sv. Pisma na latinski jezik. Pobožna zabuna spasila je glagoljici život u općem ujednačavanju zapadne civilizacije, koja je svoju jedinstvenost vidjela u jednoj vjeri – katolicizmu shvaćenom kao *latinstvo*. Latinstvo se očituje u latinskom pismu (latinici) i latinskom jeziku.

Europski humanisti, poštujući svoj uzor – sv. Jeronima, u “njegovu” su pismu htjeli vidjeti odraz njegove humanističke zauzetosti da i najširi slojevi puka, naroda (*vulgus*) budu upoznati s Riječju Božjom, koja se oglašuje u Sv. Pismu. Zato su se pobrinuli da glagoljica i u tiskanim knjigama bude ugledno, skladno i lijepo pismo.

Iako je prvo pismo koje su upotrebljavali Hrvati bila latinica, prve hrvatskim jezikom zabilježene riječi bile su zapisane u glagoljskom pismu. Trajno su ostale one riječi koje su u kamen uklesane, te svjedoče o čvrstoj ukorijenjenosti glagoljice na hrvatskom narodnom prostoru. Prije nego slova i riječi dospiju na kamen one se dugo vremena drže u pergamenim listovima s piscima, pisarima, čitaocima i slušaocima. Tekst s Bašćanske ploče, koji je kraljevskom voljom i opatovom naredbom uklesan na ploči, pokazuje kako se ovo sveto pismo utvrđivalo u hrvatskoj sredini, među redovnicima, ali i činovnicima kraljevskoga dvora. Na Bašćanskoj ploči zabilježeni su onakvi oblici glagoljskoga pisma kakvi će kasnije, kao hrvatski specifični uglati oblici, *hrvatska glagoljica*, naći svoje mjesto na kamenim natpisima, u rukopisnim i u tiskanim knjigama. Uklesan hrvatski tekst pokazuje usvajanje i prevladavanje onih poetoloških elemenata koji su u to vrijeme prisutni u zapadnoj Europi na latinskom jeziku.

Glagoljica i slavensko bogoslužje, to jest liturgija na staroslavenskom jeziku hrvatske redakcije, postali su uzor i ideal i onim hrvatskim krajevima gdje se liturgija vršila samo na latinskom jeziku, te se najprije *poslanica* i *evanđelje* puku čitala na hrvatskom jeziku, a u kasnijim stoljećima i oni dijelovi liturgije koji su se glasno izgovarali. Riječ Božja i služba Božja tako je skoro na cjelokupnom hrvatskom prostoru, tj. gdje god su Hrvati živjeli, bila puku razumljiva, te je Božji narod u njoj s punom sviješću sudjelovao, tom se Riječju hranio, tim se pismom kulturno i civilizacijski uzdizao.

Glagoljicom su tiskane i prve hrvatske knjige: misali (1483., 1494.) i brevijari (1491., 1493.), ali i knjige potrebne glagoljašima za vršenje crkvenih obreda i za obrazovanje. Autorsko

stvaralaštvo na hrvatskom jeziku, u razdoblju humanizma i renesanse, dobilo je snažan poticaj upravo u pjesničkom jeziku glagoljaške tradicije; od anonimnih začinjavaca put je vodio do prvih poznatih autora hrvatske pisane riječi, upravo onako kako je to izrekao Marko Marulić u predgovoru svojem epskom prvijencu "Juditi", a Petar Zoranić u prvom hrvatskom romanu "Planinama". Glagoljica kao pismo, i glagoljicom zapisana hrvatska riječ, u temeljima je hrvatskoga književnoga jezika (i još više: jezika hrvatske književnosti) od Bašćanske ploče, prvotiska Misala i Brevijara do "Judite" Marka Marulića i "Planina" Petra Zoranića i ostalih tekstova XVI. stoljeća.

Konstantin Ćiril Slavenima je poklonio svoj dragocjeni dar: pismo, književni jezik i tekstove. Hrvatski su glagoljaši taj dar ljubomorno čuvali u hrvatskom narodu, unatoč mnogim pritiscima da se toga pisma, književnog jezika i tekstova odreknu. Čuvajući Ćirilov dar – pismo, jezik i tekstove – i ugrađujući ga u hrvatski narod, glagoljaši su dali snažan doprinos duhovnom i kulturnom razvitku Hrvata, jednako onih koji su ostali privrženi glagoljici, kao i onih koji su se služili latiničkim ili ćiriličkim pismom, odnosno latinskim ili staroslavenskim jezikom. Otvorenost prema kulturi latinskog jezika i pisma i ćiriličkog pisma i staroslavenskih tekstova obogaćivala je vjekovima našu kulturu, a glagoljaška je književnost postala mostom između Istoka i Zapada, pravoslavlja i katolicizma. To su sigurno željela i Sveta Braća, Ćiril i Metod, a to su svjesno, ustrajno i uspješno stoljećima provodili i hrvatski popovi glagoljaši.

Josip Bratulić

KAKO PISATI GLAGOLJICOM I KAKO JU ČITATI?

MALI GLAGOLJSKI PRAVOPIS Ѡ ѡ ѣ

Glagoljica je pismo, kojim se Hrvati služe već preko tisuću godina. Njome su se pisali kako staroslavenski tekstovi hrvatske redakcije – osobito crkvene bogoslužne knjige, tako i hrvatski tekstovi najrazličitijih namjena. Kroz duga stoljeća mijenjao se i glagoljski pravopis, t.j. skup pravila o zapisivanju teksta glagoljicom.

Za svakog tko se želi služiti glagoljicom u ovo naše vrijeme, koje uporabom računala uklanja sve zapreke takvom pothvatu, postavlja se pitanje, kako glagoljicom zapisivati suvremeni hrvatski tekst. U glagoljici imamo posebna slova za sve glasove hrvatskoga jezika osim za *dž*, *đ*, *j*, *lj*, *nj*, koji su se zapisivali na različite načine. Ne ulazeći u potanju raspravu o tome, spomenimo samo, da su čakavski govori – a njima pripada većina glagoljskih tekstova – imali glas "j" namjesto glasa "đ" u štokavskim govorima (međa – *meja*, žeđa – *žaja*, anđeo – *anjel* i t.d.), te se pripadno slovo Ѡ – "đerv" najprije pojavljuje baš u toj službi, a kasnije sve više i kao znak za "obični" glas *j*. Sam glas *j* nije imao vlastitog slova, a zapisivao se na više načina. U lipnju 1993. godine razmotrili smo u Društvu prijatelja glagoljice, na za to posebno održanom sastanku, pitanje glagoljskog pravopisa suvremenoga hrvatskog teksta. Dogovorili smo se o pisanju teksta na više različitih razina, ovisno o tom, u kojoj se mjeri ono približuje načinu pisanja u klasičnim liturgijskim tekstovima. Važan zaključak, koji je i ključ za rješavanje mnogih teškoća, bio je dogovor o "razdvajanju" slova za glasove *j* i *đ* na taj način, da se za njih uzmu dvije inačice slova "đerv", koje se pojavljuju u glagoljskim tekstovima i to: ѠP kao *đ*, a ѠP kao *j*. Time se u najvećoj mjeri poštuje i grafički sustav glagoljskih slova i njihova tradicionalna uporaba.

U daljnjem ćemo ukratko prikazati spomenute *razine*, načine pisanja:

A. Neposredna razina. (Uzajmično jednoznačni prijenos latiničnog teksta)

Ovo je najjednostavnija razina, na kojoj se svakom latiničnom slovu pridjeljuje odgovarajuće glagoljičko slovo u skladu s ovom tablicom:

a-а, b-ѡ, c-ѣ, č-ѣ, ć-ѣ, d-ѡ, d-ѡ, e-ѡ, f-ѡ,
g-ѡ, h-ѡ, i-ѡ, j-ѡ, k-ѡ, l-ѡ, m-ѡ, n-ѡ, o-ѡ,
p-ѡ, r-ѡ, s-ѡ, š-ѡ, t-ѡ, u-ѡ, v-ѡ, z-ѡ, ž-ѡ.

Pri tom je dakle dž=ѡѡ, lj=ѡѡ, nj=ѡѡ.

B. Neposredna razina uz uporabu ѡ, ѡ.

Razlika je prema razini A u tom, da se dodatno skupina slova "ja" – na početku riječi i iza samoglasnika bilježi slovom ѡ, a skupina slova "ju" u svim slučajima slovom ѡ. Na pr. jutro – ѡѡѡѡ, ključ – ѡѡѡѡ, jasno – ѡѡѡѡ, Marija – ѡѡѡѡ, ali volja – ѡѡѡѡѡѡ, sjajno – ѡѡѡѡѡѡ.

C. Polutradicionalna razina

Razlika je prema razini B u tom, da se iza suglasnika znakom ѡ bilježe i sve slovčano-glasovne skupine, koje se u suvremenom hrvatskom jeziku nalaze na mjestu staroslavenskog glasa "jat", dakle tamo, gdje u istom slogu ijekavski, ikavski i ekavski hrvatski govori imaju (i)je, i, e pripadice. Na pr. ѡѡѡѡ – pjesma, pisma, pesma, ѡѡѡѡ – lijep, lip, lep, ѡѡѡѡ – ljeto, lito, leto.

Osim toga se na razini C rabi i slovo za poluglas ѡ i to:

1. kao znak za umekšavanje l, n u lj, nj, t. j. piše se ѡѡѡѡ za lj i ѡѡѡѡ za nj, osim kad se radi o djelovanju skupine nastale iz glasa "jat" ili o skupinama lju, nju, koje se pišu ѡѡѡѡ, ѡѡѡѡ. Na pr. ѡѡѡѡѡѡ – polje, ѡѡѡѡѡѡ – volja, ѡѡѡѡѡѡ – manje, ali ѡѡѡѡѡѡ – ljeto, ѡѡѡѡѡѡ – njega (od on), ali ѡѡѡѡѡ – njega (od njegovati).

2. kao znak iza kojeg se ѡ čita kao "ja", dakle kao iza samoglasnika, na pr. ѡѡѡѡ – sjaj, ali ѡѡѡѡ – sijed.

D. Tradicionalna razina

Razlike su prema razini C ove:

1. slovom ѡ bilježi se i glasovna skupina ji iza samoglasnika, te glas j na koncu sloga, ukoliko na tom mjestu nije moguća skupina ji. Na pr. koji – ѡѡѡѡ, moji – ѡѡѡѡ, najbolji – ѡѡѡѡѡѡѡѡѡ, ali moj – ѡѡѡѡ.

2. slovom ѡ bilježi se osim e i glasovna skupina je na početku riječi i iza samoglasnika, ukoliko na takvu mjestu nije moguć sami e; ovo se ne odnosi na skupine ije, koje odgovaraju staroslavenskom glasu "jat". Na pr. nije – ѡѡѡѡ, daje – ѡѡѡѡ, jedan – ѡѡѡѡѡѡ, jest – ѡѡѡѡ, ali svijet – ѡѡѡѡѡѡ, a ne ѡѡѡѡѡѡ.

3. glasovna skupina jo označuje se na početku riječi kao ѡѡ. Na pr. Josip – ѡѡѡѡѡѡ.

4. glasovna skupina šc bilježi se slovom ѡѡ, ukoliko na istom mjestu ne može biti sami ć. Na pr. baščina – ѡѡѡѡѡѡѡѡ.

5. Poluglas ѡ može se staviti i na koncu svake riječi, koja završava na suglasnik.

Primjedbe:

1. Velika slova mogu biti, u skladu s običajima starih glagoljskih tekstova, spuštена ispod temeljne crte umjesto da su povišena.

2. Strane riječi i imena pišu se glagoljicom fonetički, t.j. po približnom izgovoru hrvatskim glasovima, u skladu s općim načelom prijenosa riječi među različitim pismima. Na pr. München – ѡѡѡѡѡѡѡѡ.

3. Brojevi se pišu u skladu s tablicom na naslovnoj stranici "Baščine" redoslijedom čitanja, pri čemu se slova u brojnoj ulozi omeđuju međusobno i prema ostalom tekstu povišenim točkama. Na pr. ѡѡѡѡѡѡѡѡѡѡѡѡ – 1994, ali ѡѡѡѡѡѡѡѡѡѡѡѡ – 17 = sedamnaest = sedam-na-(d)es(e)t.

Ovime dakako nisu riješena sva pitanja glagoljskog pravopisa suvremenoga hrvatskoga teksta niti se ne pretendira na konačnost ovih rješenja, ali su nam ona do daljnjega korisna, uporabiva norma pisanja tekstova glagoljicom.

Vladimir Čepulić

የጤ ሽጻህናቱን

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Poglavje 17.

Od librarije

1. Kadise nahodi librarija, dase izbere jedan komu bude izručena od gvardiyana kopija od inventarija svih librov s ključem od librarije, a inventarij rečeni da se postavi u škrinju trih ključu.
2. Da prokura on, komu je izručena librarija, spraviti z ordinom svi libri, i čuvati ih od praha, i dati ih štiti onim, ki zato dohode u librariju.
3. Biti hoće slobodno samo rejentom, i lekturom, i onim ki budu dostignuli licencijsku od provincijala nositi libri van librarije. Oni paka ki odnese libri ima zapisati vlašćom rukom na libru zato odlučenom ovako: Ja fra 'ime i ostalo u ta dan; miseca, i lito' iznesoh iz librarije libar, ili libri, imenom toga, ili tih a kada ih bude donesal da zapiše, povratih, i to vazda na prežencu čuvara od librarije.
4. Librarija nimase umanjiti, anzi ako je moguće umnožiti, dakle ki ima pomnju od librarije, ako najde libri raskinuti, da prokura u jedno z gvardijanom, da budu povraćeni, i napravljeni, a oni ki bi podvojičeni bili, budući prez koristi, da prokura prodati, ma ne moguše prodati prez licencijske od familje, i potvarje od provincijala, na ta način, da s pinezi, kise zati libri prijmu, da se obrate za kupiti drugi libri kih nije u librarije.

Tumač nekih manje poznatih riječi:

libriarija - knjižnica; *kadi* - gdje; *nahodi* - nalazi; *inventarij* - popis; *libar* - knjiga; *škrinja* trih ključ - škrinja s tri ključa (svaki je ključ bio kod druge osobe, te se škrinja, koja je imala i tri brave mogla otvoriti tek uz sudjelovanje svih triju osoba); *da prokura* - neka se pobrine; *on* - onaj, *spraviti z ordinom* - pospremiti, poredati, držati u redu; *praha* - prašine; *štiti* - čitati; *dohode* - dolaze; *rejentom i lekturom* - regentima i lektorima (regenti i lektori - predavači u redovničkim učilištima); *ki* - koji; *licenciju* - dopuštenje; *oni* - onaj; *paka* - pak; *vlašćom* - vlastitom; *odlučenomu* - određenomu; *na prežencu* - u nazočnosti; *nimase* - ne smije se; *anci* - dapače; *ima pomnju* - ima na brizi; *najde* - nađe; *u jedno* - zajedno; *napravljeni* - popravljeni; *podvojičeni* - podvostručeni, u duplikatu; *od familje* - samostana; *potvarje* - potvrde; *ta* - taj; *s pinez* - s novcima; *prijmu* - dobiju; *obrate* - uporabe; *kih nije* - kojih nema

[illegible][illegible]

Tumač nekih manje poznatih riječi (ě= ě - i, e, je):

v - u; *vzide* - izide; *povelénie* - naredba; *ot* - od; *kesara* - cara; *napisati se* - popisati se; *vsei useléniei* - cijelom svijetu; *se* - ovo; *vladatelja* - vladara; *suréiskago* - sirijskoga; *iděhu* - idahu; *vsí* - svi; *každo* - svatko; *vzide* - uzide; *[x] že* - *[x]* pak, a *[x]*; *Osip* - Josip; *Ijudeju* - Judeju; *naricaem* - koji se zove; *Vitlěom* - Betlehem; *zane* - jer; *Marijeju* - Marijom; *obručenoju* - zaručenom; *jemu* - njemu, s njime; *sućeju* - bivajućom, koja bijaše; *neprazdnoju* - trudnicom, ne bez djeteta; *bisi* - bi, bješe; *sućima ima* - dok su oni bili; *pln* - pun; *d'ni* - dani; *sin'* - sina; *jedinočedi* - jedinca; *plěnamí* - pelenama; *povit ji i položi ji* - povi ga i položi ga; *ji* - ga, njega; *jako* - jer; *v obitěli* - u svratištu, gostionici; *bdeće* i *streguće straže* - bdijući i čuvajući stražu; *se* - evo, gle; *svět* - svjetlost; *osija je* - obasja ih; *se bo* - jer evo; *[x] bo* - *[x]* naime, jer *[x]*; *blagoveščaju* - javljam vam veselu (dobru) vijest; *veliju* - veliku; *jaže* - koja; *vsěm* - svim; *jako* - jer; *rojen* - rođen; *mira* - svijeta; *iže* - koji; *hr'st'* - Krist; *se* - ovo; *znamenie* - znak; *obrěčete* - naći ćete; *mladěnac* - dijete, djetesce; *vnezapu* - iznenada; *voi nebeskih* - vojnika nebeskih, vojske nebeske; *v višnjih* - na visinama; *blagovolenija* - dobrostivosti, dobrohotnosti, dobre volje; *glagolahu* - govorahu; *meju soboju* - među sobom; *prěiděm* - podimo; *daže do* - (sve) do; *sije slovo ježe* - ovu riječ koju; *ježe stvori* - što učini; *skaza* - reče; *pospěšno* - žurno, hitro; *obrětu* - nađu; *poznaše* - razumješe, shvatiše, obznaniše ; *ot slověse* - o riječi; *ježe* - što; *o otročeti* - o djetetu; *sěm* - ovom; *o sih* - (o) ovom; *jaže glagolahu se* - što bijaše pripovijedano; *oněh* - onih; *sabljudaše* - čuvaše; *glagoli sie* - ove riječi; *skladajuči je* - stavljajući ih, pohranjujući ih; *vzvratíše se* - vratiše se; *o usěh jaže* - poradi svega što; *jakože glagolano jest im* - kako je njima rečeno;

IZ EVANDELJA PO SV. LUKI

Lk 2, 1-20

Rođenje Isusovo

U one dane izade naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. Bijaše to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirijom. Svi su išli na popis, svaki u svoj grad. Tako i Josip, budući da je bio iz doma i loze Davidove, uziđe iz Galileje, iz grada Nazareta u Judeju – grad Davidov, koji se zove Betlehem – da se podvrgne popisu zajedno sa svojom zaručnicom Marijom koja bijaše trudna.

I dok su bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. I porodi sina svoga, prvorodenca, povi ga i položi u jaslje jer za njih nije bilo mjesta u svratištu.

Pohod pastira

A u tom kraju bijahu pastiri: pod vedrim su nebom čuvali noćnu stražu kod svojih stada. Andeo im Gospodnji pristupi i slava ih Gospodnja obasja! Silno se prestrašiše. No andeo im reče: "Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama". I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvlaćći Boga i govoreći:

"Slava na visinama Bogu,
a na zemlji mir ljudima
miljenicima njegovim!"

Čim anđeli otiđoše od njih na nebo, pastiri stanu poticati jedni druge: "Hajdemo dakle do Betlehema. Pogledajmo što se to dogodilo, događaj koji nam obznani Gospodin." I pohite te pronadu Mariju, Josipa i novorođenče gdje leži u jaslama. Pošto sve pogledaše, ispriповjediše što im bijaše rečeno o tom djetetu. A svi koji su to čuli divili se tome što su im pripovijedali pastiri.

Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu.

Pastiri se zatim vratiše slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i vidjeli kako im je bilo rečeno.

Razmišljanje uz Božićno evanđelje:

NAĐENI BOG

Oko Jaslica, bolje reći oko Novorođenoga počinje *veliki pokret*: pastiri – kralji – Herodovi vojnici... Tu postaje raskrižje mnogih putova. Putuju Josip i Marija u Betlehem, hodočaste u Hram, bježe u Egipat. Od ove noći nitko više ne može biti ravnodušan prema njemu, prema Isusu. Šimun će reći Mariji: "Ovaj je postavljen na uskrsnuće i propast mnogima u Izraelu. I bit će znak osporavan." Jesmo li se doista do dna srca opredijelili za njega? Možda smo još u potrazi? Kao kralji-mudraci s Istoka? Putujmo, napredujmo! Samo da se ne svrstamo u opredijeljene protiv njega. Bože sačuvaj! Stoga se pridružimo svim srcem ovim svetim pastirima, prvim poklonicima Isusovim. Kako li su se nutkali, jedan drugoga poticali: "Hajdemo do Betlehema!" Razmišljajmo o njihovoj sreći kada nađoše. Nađoše Mariju, Josipa i Novorođenče. Postoji divna pjesma A. B. Šimića *Nađeni Bog*. Počujmo, samo radi intonacije nekoliko stihova: "Ne traži Boga mišlju; u praznini... – Uza te je Bog, uvijek u blizini... – Bog ti je uvijek najbliži od svega – Diraš ga rukom, gledaš ga u boji neba..." Kako li danas, upravo danas želimo, i molimo, želimo da svi ljudi nađu Isusa. Jesmo li im u tom putokazi ili varljivi znakovi? Što bi bilo da švjeticionici na morima zataje? Kršćanin koji živi kršćanstvo postaje znakom za druge da lakše nađu Boga. U tom je sva naša odgovornost. Božić nas stavlja u pitanje.

Bonavnetura Duda

(iz knjige SJEME JE RIJEČ BOŽJA, str. 29-30)

මිත්‍යා මිත්‍යා සැපයීම

රැකියාවේ සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන

රැකියාවේ සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන
 ජනතාවගේ දේශපාලනික අවධානය යොමු කළ,
 ප්‍රධාන වශයෙන් මධ්‍යම සහ අධිමධ්‍යම,
 මධ්‍යම සහ අධිමධ්‍යම,
 එමෙන්ම මධ්‍යම සහ අධිමධ්‍යම සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන,
 මිත්‍යා මිත්‍යා සැපයීම

දේශපාලනික සහ අධිමධ්‍යම,

ජනතාවගේ දේශපාලනික සහ අධිමධ්‍යම:
 මධ්‍යම සහ අධිමධ්‍යම සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන,
 මිත්‍යා මිත්‍යා සැපයීම
 අධිමධ්‍යම මිත්‍යා මිත්‍යා සැපයීම සහ අධිමධ්‍යම
 මධ්‍යම සහ අධිමධ්‍යම සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන,
 දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම. දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම.
 මිත්‍යා මිත්‍යා සැපයීම සහ අධිමධ්‍යම සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන

සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන

සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන

සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම, සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන,
 සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන, සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම,
 සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම.

සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන, සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම.
 සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන, සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම,
 සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන, සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම.
 සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන
 සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන, සමාජවාදීන්ගේ දේශපාලන සහ අධිමධ්‍යම.

ՊԻՆ (ՊՅՆՊՅՆՈՒՄԻՃԻ) ՄՆԳՈՒՆԻ

ԶՄՆԱՅ Յ ԶՄՆԱՅ

....

ՖՅՄՈՒՆՈՒՄ

ՃՊԻ ԶՄՆԱՅ ԶՄՈՒՆ ՍՄՆ ՄՅ Զ ՄՈՒՆԻ ՄՆՄՄ
ՃՊԻ ԶՄՆԱՅ ՎՄՄՄ ԻՄՍ ՎՅՅՄՈՒՄՅ
Զ ՎՄՄՄ

ՓՆԻՎ ՊԻՄՈՒՆԻՎՄ

“ԼՅՄՆ ԶՄՆՄ”

ՍՅՎՄԻ.

ԶՄՈՒՆ ՖՄՈՒՆ ԶՄՆՅՅ Զ ՄՅՅՅՅ, Զ ՎՄՅՅՄ ԶՅ ԼՄՆՄՄ Յ ՄՆՅՅ-
ՄՄՄ.

ՆՅՎՅՆԻՄ Մ. ԼՄՄԻՍՅ ԼՄՆՄՄ ՆՆԻՎՄՄԻՆ, ԶՅՄՄԻՄՅՅՅՅՅՅ, ՄՆԻՄՅ
ՆՆՈՒՄՅՅՅՅ ՎՄՅՅՅՅՅ.

ՃՄՅՎՄՄ ԶՅ ՓՈՒ ՎՆՄՄՄ, Ի ՄՎԻ ՄՅ ՄՆՅՄՄՄ ՄՆՄՄ ՎՆՄՄՄՅՅ.

ՄՆՅՅ ՄՅՅ ԼՄՄՄ ՓՆՆԻՄՄՄՄԻ, ՎՅՅ ՄՈՒՅ! ՃՎ ՄՆԻՄՄ ՎՄ ՎՅ ՄՆՆՄՄ
ՄՈՒ ՎՅՅՄՄՄ ՎՅ ՓՎԻՄ ՆՆՈՒՄՅՅՅ.

ԻՄՍ ՅՄՄ ՎՅՄՄՄՅ!

ՆՅՎՅՆԻՄ ՄՅՄՄՄ. ՎՈՒ ԶՄՄՄ ՄՅ.

ՄՅՍՅԻ ԼՄՄՅՅՅ ՆՈՒ ՄՆՅՅՅՅՅՅՅ. ՃՄՈՒՄՄՄ. ՄՅՄՄ ԶՅ: ՎՄ ՄՅ-
ՄՆՄՄ ՎՄ ԶՄՆՆՄՄ ՎՅ ՄՄՄՅ!

ՃՄ ՄՅՄՅՅՅ ՄՅՅՅ ՓՈՒՄՄՆԻՄՄՄ ՄՅՄՅ ՄՅՅՅՅ. ՎՅ ՆՄՄՄՅՅ ՎՅՅՅ
ՆՆՈՒՄՅՅՅ.

ՎՅՅՄՄ ՆՈՒ ՎՅ ԼՈՒՅՄՄՄ. ՄՄՄՄ ԶՅ.

ՄՆՄՈՒ ՄՄՈՒՄՄ, ՆՄՅՄՄՈՒ ՓՆՄՈՒՆ, Ի ՄՎ ԼՆՅՅ, ՍՄՄ ՆՈՒ ՎՅ ԼՈՒ-
ՅՄՄՄ. ՎՄ ՓՈՒՄՎՅՅ ՄՅՄՅՅ ՄՅ ՃՅՄՅՅՅՅՅ ՎՅ ՄՄՅՅ.

ԶՄՆՆՄՄ ՆՄՄՄՅ. ՍՄՄ? - - -

ՄՅՅՄՄ, ՄՈՒ ԶՈՒ ՄՅ ՄՅ ՄՅՅՅՅՅՅՅՅ ԼՆՄՄ ՖՄՄՈՒՄ... - ՎՈՒ
ՆՆՈՒՄՄՅՅՅ, ՓՆՄՄՄՄՄՅՅՅ ՄՅՄՄ - - -

ՓՈՒՄՈՒՄՄՄ ՄՅ ՄՄՅՅ!

(ՃՈՒ ՓՅՅՅՅՅ “ՄՅՍՄՅՅ”)

IZVJEŠĆE TAJNIKA DRUŠTVA

Osnivanje Društva. Inicijativni sastanak radi osnivanja Društva prijatelja glagoljice (ᐃᐃᐃ) održan je 13. siječnja 1993.g. na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu.

Dne 22. veljače 1993., na dan 510. obljetnice hrvatskog prvotiska, u dvorani Matice hrvatske (Strossmayerov trg 4) održana je osnivačka skupština Društva prijatelja glagoljice. Nazočnima su se kratkim pozdravom obratili dipl.iur. Krešimir Mikolčić u ime Matice hrvatske, dr. Zlatko Matković u ime Hrvatskog katoličkog liječničkog društva zatim dr. Luka Štilinović i prof.dr. Marijan Valković, a pjesnik prof. Joža Ricov nadahnutim govorom.

U sklopu obilježavanja obljetnice Misala iz 1483., akademik Eduard Hercigonja je u kratkom predavanju dao sažet povijesni prikaz razvoja glagoljske kulture i posebno tiska. Akademik Hercigonja predložio je da se 22.veljače, dan tiskanja Misala, zbog svog posebnog značenja za razvoj hrvatske kulture, ustanovi kao "*Dan hrvatske kulture*". Prof.dr. Josip Bratulić održao je kratko predavanje o glagoljici kao nadahnuću likovne umjetnosti.

Pravila (Statut) Društva prihvaćena su jednoglasno.

Prijedlog sastava uprave Društva dao je prof.dr. Josip Bratulić. Nakon glasovanja, za predsjednika ᐃᐃᐃ je izabran Vladimir Čepulić, za članove Ravnateljstva Julijana Divković-Pukšec, Nedo Grbin, Damir Kremenčić, Vjera Lopina, Mateo Žagar, Darko Žubrinčić, a u Nadzorni odbor Vlatko Bilić (predsjednik), Mladen Begović i Marijan Pribanić. Za sud časti izabrani su Miljenko Pandžić (predsj.) Augustin Janeković i Josip Milić.

Dne 26.veljače održan je sastanak uprave Društva prijatelja glagoljice, na kojem su izabrani: za dopredsjednika – Nedo Grbin, tajnika – Darko Žubrinčić, a za rizničara – Julijana Divković-Pukšec.

Na sastanku održanom 15. svibnja 1993. imenovano je stručno vijeće ᐃᐃᐃ kojem su članovi: dr. fra Petar Bašić, prof.dr. Josip Bratulić, prof.dr. Stjepan Damjanović, akademik Eduard Hercigonja, dr. Milan Mihaljević, akademik Milan Moguš, prof.dr. Frane Paro, dr. Ivanka Petrović, prof.dr. Ante Sekulić, mr. fra Izak Špralja.

Godišnja skupština. Prva redovita Godišnja skupština ᐃᐃᐃ održana je 8. lipnja 1993., na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu, uz oko 70 nazočnih članova. Gospodin Vlatko Bilić izradio je lijep natpis (preuzet iz prve stranice Prvotiska), kojim je dvorana ukrašena:

ᐃᐃᐃᐃᐃᐃ ᐃᐃᐃ ᐃᐃᐃᐃ ᐃᐃᐃᐃ ᐃᐃᐃᐃ ᐃᐃᐃᐃᐃᐃ

(prijevod sa staroslavenskog: vrijeme nam je već ustati od sna).

Skupštinu je vodio predsjednik ᐃᐃᐃ Vladimir Čepulić. Uvodno predavanje pod naslovom "Glagoljica kao ideografsko pismo" održao je prof.dr. Josip Bratulić.

Akademik Eduard Hercigonja izabran je za počasnog člana Društva. Obrazloženje je u ime stručnoga vijeća dao prof.dr. Stjepan Damjanović u nadahnutom govoru. Na kraju je riječ uzeo akademik Hercigonja i dirljivim govorom oduševio sve nazočne.

Predviđena je redovita mjesečna tribina Društva s temama iz glagoljaške baštine, počevši od rujna 1993. Predavanja se održavaju drugom utorkom svakog mjeseca.

Osnovani su odjeli ᐃᐃᐃ: kulturno-prosvjetni, književno-izdavački, glazbeno-liturgijski, likovno-računalni. Odlučeno je da će godišnja članarina biti dinarska protuvrijednost od 4DM.

List ᐃᐃᐃᐃᐃᐃ. Na sastanku Ravnateljstva društva održanom 21. prosinca 1993. odlučeno je da se pokrene izdavanje lista ᐃᐃᐃ pod nazivom "Baščina" i imenovani su članovi uredništva lista.

Tečajevi i predavanja.

- Prvi tečaj u organizaciji ᐃᐃᐃ vodio je u ožujku i travnju 1993.g. prof.dr. Vladimir Čepulić, predsjednik ᐃᐃᐃ. Ovaj korizmeničko-uskršnji tečaj, koji je održan na Elektrotehničkom fakultetu, i to besplatno (ukupno 6 predavanja po 2 školska sata), ostao je zapamćen po nevjerojatnom interesu: na prvim predavanjima sudjelovalo je blizu 90 polaznika. Cilj tečaja bio je čitanje dijelova prvotiska ᐃᐃᐃᐃᐃᐃ uz upoznavanje osnova crkvenoslavenskog jezika hrvatske redakcije i upoznavanje kurzivne glagoljice. U okviru tog tečaja jednosatno predavanje o staroslavenskoj gramatici održao je prof.dr. Stjepan Damjanović s Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

• doc.dr Darko Žubrinić je za članove Mjesečne tribine održao dva predavanja (4 školska sata) pod naslovom "Od glagoljice do TeX-a", uglavnom na temu povijesti glagoljice, prema radovima objavljenim u časopisu "Slovo".

• U okviru redovite mjesečne tribine Mjesečne tribine održana su ova predavanja:

rujan 1993. – akademik Eduard Hercigonja; *Krbavska bitka u zapisku "suprotiv Turkom" popa Martinca z Grobnika*, u spomen 500-obljetnice tragične bitke na Krbavskom polju

listopad 1993. – prof.dr Stjepan Damjanović; *Ćirilometodski pisma i biskup J.J. Strossmayer*,

studeni 1993. – dr Milan Mihaljević; *Glasovni sustav hrvatskih glagoljskih tekstova od 12. do 16. stoljeća*,

prosinac 1993. – prof.dr Stjepan Damjanović; *Hrvatski govornici i počeci hrvatskoga književnog jezika*.

Želimo i ovdje izraziti našu zahvalnost predavačima, koji su kvalitetna i zanimljiva predavanja drže za građanstvo besplatno.

Nabava knjiga i darovatelji. Društvo je odlučilo da se novac od članarine (ukupno 170 000 HRD u mjesecu srpnju) uporabi za nabavu knjiga. Do sada ih je nabavljeno dvadesetak. Posebno nas raduju vrijedne knjige i članci koje smo dobili na dar od naših umjerenih članova: *dr Marije s. Agnezije Pantelić* (5), *g. Nede Grbina* (5), *prof. Marka Oreškovića* (23), *late Marčinka* (10), *prof.dr Stjepan Damjanović* (1), *prof.dr Josip Bratulić* (3). *Prim.dr Margarita Branka* poklonila nam je administrativni pribor. Znatnim novčanim priložima potpomognuli su Mjesečna Francija franjevaca trećoredaca te *prof. Marta Lončarević* iz Freiburga u Njemačkoj.

Na žalost, neke od temeljnih knjiga koje se bave kulturno-povijesnim i književnim aspektima hrvatskog glagolizma nismo uspjeli nabaviti, jer predstavljaju bibliografsku rijetkost. To se u prvom redu odnosi na sljedeće knjige:

1. Branko Fučić: *Glagoljski natpisi*, JAZU, Zagreb, 1983

2. Eduard Hercigonja: *Povijest hrvatske književnosti*, knjiga 1. srednjovjekovna književnost, Liber Mladost, Zagreb, 1975,

3. Eduard Hercigonja: *Nad iskonom hrvatske knjige*, Liber, Zagreb, 1983

Molimo čitatelje da nam pomognu da našu knjižnicu dopunimo s navedenim fundamentalnim monografijama o hrvatskoj glagoljici. Bilo bismo isto tako veoma zahvalni za pomoć da dodemo do sljedećih knjiga: Anica Nazor i suradnici: *Zagreb, kolijevka glagoljice*, koja daje pregled i transliteraciju najvrijednijih glagoljskih natpisa koji se čuvaju u Zagrebu. Mjesečna još ne raspolaže s dovoljno sredstava da bi nabavio reprint-izdanja prvotiska 1483. i tiskara iz 1491., pretisak 1600. i 1601. te knjigu prof.dr J.Bratulića *Istarski razvod*.

Darko Žubrinić
tajnik Mjesečne

PETSTOTA OBLJETNICA SENJSKE TISKARE

Godine 1994. obilježava se važan jubilej: petstota obljetnica početka rada senjske glagoljske tiskare, pod vodstvom prvog našeg poznatog tiskara, glagoljaša Blaža Baromića. Planira se objavljivanje pretiska *Baromićevog Misala* tiskanog u Senju 1494. – ujedno je UNESCO cijelu jednu godinu (1983.) prozvao 'godinom Fjodorova'. Na četrstogodišnju njegovu smrti, organizirane su izložbe u Parizu i u mnogim gradovima bivšeg SSSR-a. Ivan Fjodorov je prvi poznati ruski i ukrajinski tiskar, čija se tiskara u Moskvi pojavila oko sedamdeset godina nakon Baromićeve u Senju. Za obilježavanje tog našeg velikog jubileja, 7. kolovoza pripremaju se razne aktivnosti: staroslavenska misa, tečaj glagoljice, izdavačka djelatnost, likovna kolonija umjetnika – priprema glagoljice, gostovanje glazbenika, izradba suvenira na temu glagoljice, grafička radionica. Zainteresirani se mogu s prijedlozima i sugestijama javiti Društvu Senjana i prijatelja Senja "SENIA", Mjesečni trg 2, 51000 Rijeka (predsjednik dipl.ing Juraj Lokmer).

Darko Žubrinić

Izvadak iz Pravila Društva prijatelja glagoljice:

Članak 1. Društvo prijatelja glagoljice jest kulturno društvo, kojemu je svrha promicati poznavanje i uporabu glagoljice, te upoznavanje cjelokupne glagoljaške baštine kao dragocjene i neizbrisive sastavnice hrvatskog duhovnog i kulturnog identiteta.

Sijelo Društva je: Strossmayerov trg 4, Matica hrvatska, Zagreb.

Članak 4. U skladu sa svojom svrhom Društvu je zadaća promicati:

- poznavanje glagoljice u njezinim različitim oblicima,
- uporabu glagoljice služeći se suvremenim tehničkim pomagalicama, posebice računalima;
- čitanje i razumijevanje glagoljičkih tekstova;
- upoznavanje cjelokupne glagoljaške baštine: liturgijske, književne, povijesne, pravne, likovne, glazbene itd.

Članak 5. Radi ispunjenja svoje zadaće Društvo će u okviru svojih mogućnosti pokretati ove djelatnosti:

- održavati tečaje upoznavanja glagoljice (ustavne i kurzivne);
- organizirati predavanja s temama iz različitih područja glagoljaške baštine;
- izdavati glagoljaške početnice;
- izdavati periodičku publikaciju kao glasilo Društva, u kojem će se glagoljicom i(li) latinicom objavljivati popularni članci i književni prinosi, te otiskivati zanimljivi originalni glagoljaški tekstovi uz potrebna tumačenja;
- izdavati i poticati izdavanje knjiga, koje populariziraju poznavanje glagoljice, staroslavenskog jezika hrvatske redakcije i uopće hrvatsku glagoljašku baštinu;
- u svrhu omogućivanja i olakšanja pristupa originalnim tekstovima izdati ili poticati izdavanje rječnika: staroslavenskog hrvatske redakcije i rječnika starije hrvatske književnosti, oba manjeg opsega s kratkim gramatičkim pregledom;
- poticati uporabu glagoljice suvremenim sredstvima posebice glagoljičkim tiskom na osobnim računalima, te u tu svrhu posredovati u dobavi glagoljičkih slogova i poticati izradbu takvih slogova; također održavati tečaje o uporabi računala za glagoljički tisak, kao i tečaje za tvorbu glagoljičkih slogova;
- izdavati prigodne tiskovine: razglednice, čestitke, plakate, kao i poticati izradbu različitih izradaka s glagoljičkim tekstovima, te uopće promicati glagoljicu kao alternativno svečanje pismo za osobite prigode;
- organizirati izlete za članove Društva, ukoliko su takvi izleti povezani sa svrhom i zadaćama Društva;
- surađivati s ostalim srodnim društvima u Hrvatskoj i inozemstvu, osobito s hrvatskim iseljenicima;
- surađivati s prosvjetnim vlastima nastojeći da se u školama – u prikladnoj dobi – poučava čitanje i pisanje glagoljice, te da se u srednjoj školi, u okviru nastave hrvatske književnosti, čitaju odabrani glagoljaški tekstovi.

Članak 9. Članovi društva mogu biti: redoviti, potporni i počasni. Redoviti članovi mogu biti osobe, koje prihvaćaju u cijelosti ova Pravila i spremne su surađivati u djelatnostima Društva. Potporni član može postati osoba, koja je zainteresirana za zadaće Društva, te je u tu svrhu spremna materijalno pomagati njegov rad s godišnjim iznosom koji ne može biti manji od iznosa godišnje članarine redovitog člana.

Članak 11. Svi članovi Društva imaju jednaka prava i obveze, a posebice:

- birati i biti birani u upravna i radna tijela Društva;
- pribivati sjednicama Skupštine, na njima raspravljati, iznositi svoje prijedloge i glasovati o prijedlozima i odlukama;
- surađivati u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima u djelatnostima Društva;
- sudjelovati na predavanjima, tečajima i drugim priredbama društva;
- čuvati i braniti ugled Društva te promicati njegovu svrhu.

NAJAVE

МНЗ одржава редовиту tribinu s predavanjima iz glagoljaške baštine *drugim utorkom svakog mjeseca u 19 sati* u dvorani B4 Elektrotehničkog fakulteta, Vukovarska 39 (ukoliko neće biti najavljena neka promjena).

U 1994.g. planiraju se do ljetnih praznika ova predavanja:

- 11. siječnja, mr fra Izak Špralja: *Glagoljaško pjevanje,*
- 8. veljače, dr fra Petar Bašić: *Jezik i liturgija - s posebnim osvrtom na hrvatsko glagoljaštvo,*
- 8. ožujka, dr Ivanka Petrović: *Cirilometodsko nasljeđe u Hrvata,*
- 12. travnja, dr fra Marko Japundžić: *Glagoljica - hrvatsko pismo*
- 10. svibnja, akademik Milan Moguš: *Hrvatski rani tisak - u porodu 500. obljetnice senjskoga glagoljaškoga Misala,*
- 14. lipnja, prof.dr Ante Sekulić: *Pavlini i glagoljica.*

Srdačno pozivljemo sve ljubitelje hrvatske kulturne baštine da dođu na naša predavanja.

Od 31. siječnja do 4. veljače bit će u organizaciji МНЗ održan tečaj glagoljice, koji će voditi prof.dr Vladimir Čepulić. Cijena je tečaja 40 000 din. Članovi Društva (koji su platili članarinu), učenici i umirovljenici imaju popust od 25%. Prijave se primaju četvrtkom od 12 do 13 sati na tel. 629-904.

Molimo sve članove МНЗ da uplate godišnje članarine u iznosu od 4DM (dinarska protuvrijednost) izvrše na žiro račun Zagrebačke banke broj: **2320446508**.

Pristupnicu za upis novih članova u Društvo prijatelja glagoljice možete fotokopirati i ponuditi drugima:

DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE МНЗ ГЛАГОЛИЦЕ И ПРИЈАТЕЛЈА ГЛАГОЛЈИЦЕ SCRIPTURÆ GLAGOLITICÆ AMICORUM SOCIETAS		MATICA HRVATSKA, STROSSMAYEROV TRG 4, 41000 ZAGREB, TEL. 278-181	
		PRISTUPNICA	
Svojim potpisom potvrđujem, da želim biti redovitim/potpornim (precrtajte nepotrebno) članom Društva prijatelja glagoljice i da prihvaćam njegova Pravila. Iznos godišnje članarine je 4DM u dinarskoj protuvrijednosti na dan uplate. Uplata na žiro-račun Zagrebačke banke: 2320446508 (za Društvo prijatelja glagoljice)			
ISPUNITI TISKANIM SLOVIMA			
Ime i prezime	JMBG	Zvanje (titula)	Zanimanje
Adresa		Tel.	Fax
Datum:		Vlastoručni potpis:	